

керівника закладу. Професійна мобільність є однією з професійно-важливих якостей викладача, що відповідає за успішність його діяльності, ефективність праці і результативність навчання. Зміст управління професійною мобільністю викладача включає методичну роботу, орієнтовану на діяльність педагога з підвищення власної професійної майстерності і навчання, що включає цілеспрямовану дію на викладача, через програми підвищення кваліфікації або додаткової підготовки.

Ураховуючи дані положення та вимоги пандемії Covid-19 щодо переведення освіти в онлайн-формат, тобто необхідність налагодити в стислі терміни те, що не було налагоджено за попереднє десятиліття, викладачі закладів освіти змогли повністю налагодити подальший процес надання освіти в онлайн-форматі, що виявило їх високу професійну мобільність як педагогічних працівників.

Підсумовуючи зазначене, для підвищення професійної мобільності викладача в умовах світових змін у вищій освіті, можна рекомендувати вчитися і експериментувати. Світ змінюється щодня, і саме викладачі закладають знання і орієнтири тим, хто будуватиме наше майбутнє.

УДК 37.018.43:005.591.6

С.В. Сорокіна, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

В.О. Акмен, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

В.В. Колесник, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ДИСТАНЦІЙНА ФОРМА НАВЧАННЯ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В ОСВІТІ

Підготовка висококваліфікованих фахівців, конкуренто-спроможних на національному та світовому ринках праці потребує переосмислення напрямів розвитку та принципів реорганізації системи вищої освіти відповідно до вимог сучасної економіки та роботодавців. Вже зараз випускники закладів вищої освіти стикаються з необхідністю співробітництва з фахівцями в області науки, виробництва, культури інших країн. Тому метою роботи було показати, що дистанційна форма навчання може виступати ефективним інструментом у інтенсифікації розвитку і модернізації інноваційних процесів в освіті.

Згідно з Положенням МОН України № 466, дистанційне навчання реалізується шляхом: застосування дистанційної форми як окремої форми навчання; використання технологій дистанційного навчання для забезпечення навчання в різних формах, тобто цим пунктом дозволено проводити змішану форму навчання, що особливо важливо у період карантинних обмежень пандемії Covid-19. При цьому запровадження дистанційної форми навчання у ЗВО можливе тільки за погодженням з МОН України. Строк навчання студентів за дистанційною формою встановлюється закладом освіти і має бути не меншим, ніж за денною формою за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями, напрямками підготовки та спеціальностями.

Позитивним моментом є той факт, що дистанційне навчання виступає як ефективний інструмент для:

- самостійного регулювання освітньої траєкторії самим студентом, оскільки частка студентів, які змушені працювати, отримують можливість виходити на зв'язок із викладачем і прослуховувати важкий для особистісного засвоєння матеріал без відриву від свого робочого місця;

- поєднання традиційного навчання із сучасними цифровими технологіями, оскільки забезпечується можливість показу супроводжувального матеріалу в режимі слайд-шоу, трансляції раніше записаних лабораторних занять, прикладів рішення задач тощо;

- забезпечення неперервності навчання на випадок надзвичайних ситуацій (у разі неможливості відвідування ЗВО);

- забезпечення сталості функціонування нервової системи, що визначається відсутністю раних підйомів, стресів, зайвих переміщень і додаткових витрат часу та грошей на проїзд тощо;

- організації навчання за індивідуальним графіком на своїй швидкості сприйняття інформації, що досягається можливістю повторного прослуховування наданого в онлайн-режимі матеріалу;

- застосування додатково вивільненого часу на особистий розвиток (вивчення іноземних мов, читання додаткової літератури, розвиток особистих здібностей, зайняття спортом тощо).

Разом із цим дистанційна форма навчання та інтенсивний розвиток і модернізація інноваційних процесів, у сучасних умовах, принципово змінюють відношення до можливостей своєчасного управління процесами в освіті, оскільки наявна стихійність цих процесів. Це затримує розвиток поєднання отриманих знань і своєчасної реалізації їх при проходженні запланованих практичних занять, що особливо важливо для студентів, які не поєднують навчання із практичною діяльністю (із роботою). Звичайно, як і будь-

яке кардинальне нововведення, впровадження технологій дистанційного навчання має певні перепони. У цьому випадку низка суперечностей пов'язана з консерватизмом зі сторони певної кількості викладачів, які не можуть або не хочуть переходити на цей тип викладання, а також зі сторони студентів і батьків, які вважають за необхідне особистісне спілкування викладача зі студентами, як певний аспект доповнення інтелектуального досвіду останніх.

Унаслідок вищевикладеного, можна зробити наступний висновок: на фундаментальному рівні Covid-19 поставив виклик основній діяльності закладів вищої освіти, і саме дистанційна система навчання є тим сучасним засобом використання інформаційно-комунікаційних технологій, в освітньому процесі, що дозволив усунути багато недоліків традиційної системи. Однак застосування елементів дистанційного навчання призвело до серйозних структурних змін у системі навчання, зумовлених конкурентною динамікою у навчальному середовищі, зміною потреб студентів, розвитком та розповсюдженням нових технологій, скороченням кількості іноземних студентів, і такі зміни можуть стати причиною тенденції скорочення та реструктуризації університетів через скорочення фінансування, у разі відсутності підтримки держави.

УДК 378.4:331.548

І.Ю. Тарасов, канд. екон. наук (*ХДУХТ, Харків*)

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗВО В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19

Профорієнтація у ЗВО розглядається як робота зі школярами, необхідна для формування у них готовності до вибору професії, прийняття рішення щодо подальших форм професійного навчання або виходу на ринок праці та вибору саме цього закладу. Завдання профорієнтаційної роботи – допомогти потенційному студенту зробити індивідуальний вибір серед спеціальностей в рамках обраного напрямку підготовки, сприяти набуттю конкурентних переваг для подальшої роботи. Водночас заклад вищої освіти вирішує питання кількісної наповненості слухачами, фінансової сталості та потенційно підвищує свою конкурентоспроможність на ринку освітніх послуг.

Криза, що була викликана новим небезпечним коронавірусом, обумовила необхідність застосування екстрених заходів для зниження